

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.557/2024/6.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke
Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró
Dr. Stark Marianna bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Palatics Edit ügyvéd)

Az alperes:

Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Tóth M. Gábor Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Tóth M. Gábor ügyvéd)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.051/2024/5/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 71.P.22.953/2023/9.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150.000 (százötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Tokaj és Nyíregyháza turisztikai térség fejlesztéséről szóló 1502/2023. (XI. 16.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) 1. pontja szerint a Kormány egyetért azzal, hogy a turisztikai szálláshelyek, vendéglátóhelyek, turisztikai attrakciók részére kialakítandó, a 2024-2027 időszakban megvalósítandó turizmus-vendéglátás ágazati program keretében, a Tokaj és Nyíregyháza turisztikai térség látogatottságának növelése érdekében a turisztikai térség fejlesztése (a továbbiakban: Program) szükséges. A 2. pontban a Kormány felhívja a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető minisztert, hogy – a Magyar Turisztikai Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlása alatt álló társaság (a továbbiakban: Társaság) útján – gondoskodjon az 1. pont szerinti Program előkészítéséről és megvalósításáról. A felelős a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter, a határidő: 2027. december 31.

[2] Az alperes a Korm. határozat alapján 2023. június 7-én vállalkozási szerződést kötött a név Alapítvánnyal mint vállalkozóval, amelyben a vállalkozó a „Tokaj-Hegyalja desztináció kertörökségének és kertpotenciáljának stratégiája” című mű elkészítésére vállalt kötelezettséget. A felek a szerződésben a teljesítési határidőt 2023. szeptember 30. napjában, a mű elkészítéséért járó vállalkozói díjat 68.100.000 forintban határozták meg.

[3] A felperes 2023. október 17-én előzetes kérelmében a Tokaj-Hegyalja borvidék szőlőskertjeit, kastély- és kúriakertjeit összefogó turisztikai kertútvonal szakmai kidolgozásának, továbbá a teljes Tokaj-Hegyalja desztináció kertörökségének és kertpotenciáljának stratégiája tárgyú tudományos mű kiadását kérte az alperestől.

[4] Az alperes a 2023. november 1-én megküldött válaszában az adat megismerése iránti igény teljesítését megtagadta arra hivatkozva, hogy a megismerni kért dokumentum a feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során keletkezett, ezért döntés megalapozását szolgáló adatokat tartalmaz.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[5] A felperes keresetében „a teljes Tokaj-Hegyalja desztináció kertörökségének és kertpotenciáljának stratégiája” tárgyú tudományos mű kiadásának teljesítésére kérte kötelezni

az alperest. A keresete jogalapjaként az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 5. pontját, a 26. § (1)-(2) bekezdését és a 28. § (1) bekezdését, az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vagyontv.) 5. § (1) és (2) bekezdését jelölte meg, valamint hivatkozott az Alaptörvény VI. cikk (2)-(3) bekezdésére és a 39. cikk (2)-(3) bekezdésére.

[6] Az alperes elsődlegesen az eljárás megszüntetését, másodlagosa a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy adja ki a felperesnek a teljes Tokaj-Hegyalja desztináció kertőrokségének és kertpotenciáljának stratégiája tárgyú tudományos művet (a továbbiakban: mű). Az eljárás megszüntetése iránt előterjesztett kérelmet elutasította.

[8] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint az eljárás megszüntetése iránti kérelem azért nem alapos, mert a felperes által csatolt, elektronikus aláírással ellátott meghatalmazás a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 325. § (1) bekezdés f) pontja és (3) bekezdése szerint teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül. E meghatalmazás valódisága felől alapos kétség nem merült fel, ezért a Pp.321. § (1) és (4) bekezdése alapján a papíralapú okirat bemutatása szükségtelen.

[9] Az elsőfokú bíróság jogértelmezése szerint az adat megismerése iránti igény tárgya közérdekű adatot tartalmazó dokumentumnak minősül. A keresetben megjelölt mű a kizárólag állami tulajdonban lévő alperes Korm. határozatban meghatározott közfeladatának ellátásával összefüggésben megkötött szerződés eredményeként keletkezett, a szerződésben meghatározott díj megfizetése közpénzből történik. Az esetlegesen fennálló szerzői jogi védelem nem zárja ki, hogy a mű adattartalma közérdekű adatnak minősüljön. Szerzői jogi oltalom esetén ugyanis az adatkezelőnek meg kell jelölnie, hogy a szerzői mű mely részei nem minősülnek közérdekű adatnak vagy mely adatok tekintetében áll fenn a közérdekű adat megismerését kizáró ok, az alperes azonban nem tett eleget ennek a kötelezettségének.

[10] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a rendelkezésre álló adatok alapján az sem állapítható meg, hogy a mű az Infotv. 27. § (5) bekezdés szerinti döntés megalapozását szolgáló adatnak minősül. Az alperes a bíróság felhívása ellenére sem jelölte meg azt a konkrét eljárást, amelyben az adatok a döntés alapjául szolgálhatnak, ennek bizonyítására a Korm. határozat nem alkalmas, konkrét eljárás helyett ugyanis csak általános fejlesztési célt határoz meg. Az alperes a bíróság anyagi pervezetése ellenére nem jelölte meg, hogy mi az a döntés, amelynek meghozatalához az adat szükséges, illetve, hogy mennyiben veszélyeztetné a közfeladatának hatékony ellátását, álláspontjának szabad kifejtését az adatigény teljesítése. Nem csatolta a tanulmányt, holott a bíróság a perfelvételi tárgyaláson tájékoztatta az alperest arról, hogy a megtagadás okok tárgyában tett tényállítás az ő bizonyítási érdekébe tartozik, a bíróság nem köteles a feleket felhívni konkrét bizonyíték előterjesztésére. A tényelőadás hiánya és a bizonyíték előterjesztésének elmulasztása pedig kizárja a védekezése érdemi elbírálását.

[11] Az elsőfokú bíróság rámutatott, az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a kiadni kért mű üzleti titkot tartalmaz, ezért az Infotv. 27. § (3) bekezdésére alapított megtagadási ok alapján sem volt helye a kereset elutasításának. Az alperes üzleti titokra csupán általánosságban hivatkozott, a tényállítása alapján nem állapítható meg az a védendő érdek,

amelynek megismerése számára aránytalan sérelemmel járna és a bíróság anyagi pervezetés körében teljesített tájékoztatása ellenére sem ajánlott fel bizonyítást. A közérdekű adatok megismerhetőségét a szerzői jogi oltalom nem zárja ki, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 15/A. -a csupán a megismerés módját érinti.

[12] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[13] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy az alperes által megjelölt okból nincs helye az eljárás megszüntetésének.

[14] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az elsőfokú eljárás során olyan lényeges eljárási szabálysértés nem történt, amely a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolja. Ugyan az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmaz indokolást az alperes visszaélészerű joggyakorlásra történő hivatkozása tárgyában, ez azonban nem eredményezheti az elsőfokú eljárás megismétlését, mivel az alperes védekezése alaptalan. Az elsőfokú bíróság által gyakorolt anyagi pervezetés sem szolgál alapul a Pp. 381. §-a rendelkezéseinek alkalmazásához. A megismerni kívánt mű bíróság általi vizsgálata szükségtelen a közérdek-teszt lefolytatásához, ugyanis az alperes védekezése – az általa előadott tények – nem tartalmaz egyedileg vizsgálható körülményeket. Ezért nem volt szükséges, hogy a közérdekű teszt lefolytatása – az információszabadság korlátozásának más alapjog érvényesülésének érdekében történő arányosságának vizsgálata – érdekében a bíróság megismerje a művet.

[15] A másodfokú bíróság az érdemi felülbírálat során kifejtette, az alperes állami feladatot lát el, kezeli a kiadni kért adatokat, azok a közzétételi listán is megjelentek. Ezért a megismerni kívánt mű közérdekű adatnak minősül, az alperes ellenkérelmében hivatkozott okokból az adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása jogszerűtlen. Annak megjelölése nélkül pedig, hogy a mű konkrétan mely döntés megalapozását szolgálja, az adat Infotv. 27. § (5) bekezdés szerinti minősége nem állapítható meg, ezt a megtagadási okot a Korm. határozat sem támasztja alá.

[16] A másodfokú bíróság kiemelte, az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt, hogy az alperes üzleti titokra való hivatkozása nem kellően konkrét, az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Ütvtv.) 1. § (1) bekezdése szerinti tényállási elemek fennállása körében az alperes részletes előadást nem adott elő. Az esetleges szerzői jogi védelem a közérdekű adat megismerhetőségét nem zárja ki, az Szjt. 15/A. §-a csupán a közérdekű adat megismerésének a módját korlátozza. Az adott ügyben az Szjt. 10. § (1) – (2) bekezdése nem eredményezi az adatmegismerés törvényi korlátját, ugyanis az alperes nyilatkozata szerint fel kívánja használni a művet, ez pedig annak megismerése nélkül nem lehetséges. Következésképp a szerző a nyilvánosságra hozatalról döntött, azt korlátozó szerzői rendelkezés nem ismeretes.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[18] Megsértett jogszabályként az Infotv. 3. § 5. pontját, a 26. § (1) bekezdését, a 27. § (2) bekezdés *h)* pontját, a 27. § (3) és (5) bekezdését, az Szjt. 10. § (1)-(2) bekezdését és a 15/A. §-át, az Ütv. 1. § (1)-(2) bekezdését és a Ptk. 1:5. § (1) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság jogkérdésben eltért a Kúria precedens határozataiban foglaltaktól.

[19] A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a jogerős ítélet azért sérti az Infotv. 3. § 5. pontját, mert önmagában abból a tényből, hogy az alperes kizárólag állami tulajdonban áll és a mű díját közpénzből fizette meg, nem következik annak közérdekű adat minősége. Mindezt az sem támasztja alá, hogy védekezésében arra is hivatkozott, hogy a mű a döntés megalapozását szolgáló adat. A másodfokú bíróság tévesen értékelte azt a körülményt, hogy a mű elkészítésére kötött vállalkozási szerződést a közzétételi listán szerepeltette, illetve azt is, hogy a vállalkozási szerződés adattartalma részben közérdekű adat.

[20] Állította, a jogerős ítélet azért sérti az Infotv. 27. § (5) bekezdését, mert – a másodfokú bíróság megállapításával szemben – egyértelműen megjelölte és igazolta, hogy a mű eredményeit a Korm. határozatban meghatározott feladatok teljesítése során fogja hasznosítani. A kiadni kért mű a Tokaj és Nyíregyháza turisztikai térség fejlesztésével kapcsolatos döntéshozatalhoz szükséges, a döntést megelőző kiadása veszélyezteti a feladatok eredményes ellátását, a közpénzek hatékony felhasználását. A turizmusfejlesztési feladatok megvalósítása több szakaszból áll, mindegyik szakasz sikeres lezárása szükséges a közfeladat eredményes megvalósításához. Jelenleg még csak az első szakaszban jár, amely alátámasztja, hogy a mű döntés megalapozását szolgáló adat. Mivel a mű a keletkezésétől számított, az Infotv. 27. § (5) bekezdése szerinti 10 éves időtartamból csupán rövid idő telt el, a teljes mű megismerésének kizárása arányban áll az elérendő céllal.

[21] Az alperes érvelése szerint az Infotv. 27. § (3) bekezdését amiatt sérti a jogerős ítélet, mert az Ütv. 1. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően előadta azokat a tényállításokat, amelyek alátámasztják, hogy üzleti titokra hivatkozással jogszerűen tagadta meg az adatigény teljesítését. Konkrétan megjelölte, hogy az adatok megismerhetősége miatt eredményezi az üzleti titok jogintézménye által védett érték aránytalan sérelmét, megfelelően kifejtette a konkrét veszélyeztetettség körülményeit. A turizmus területén tapasztalható nemzetközi gazdasági verseny miatt számára hátrányt jelent, ha a mű a versenytársak számára megismerhető lesz.

[22] Állította, hogy a másodfokú bíróság az Infotv. 27. § (2) bekezdés *h)* pontját megsértve kötelezte a mű kiadására, mivel az Szjt. 10. § (1) és (2) bekezdésébe ütközik, hogy a szerző engedélye nélkül – a szerzői jogi oltalom alatt álló művet – nyilvánosságra kell hoznia. A mű ugyanis nem került ki a szerző rendelkezési köréből, azt csupán a döntéselőkészítő, tervezési tevékenysége körében használhatja fel, az csak a döntés előkészítésében résztvevő munkatársai számára hozzáférhető. Az Szjt. 15/A. §-ába ütközik az a megállapítás, hogy mivel a mű a közérdekű feladatának ellátása körében kötött szerződés teljesítése során jött létre, emiatt közérdekű adatnak minősül. A megismerni kívánt tudományos mű tartalmazhat közérdekű adatot, ugyanakkor egy tudományos mű kiadására irányuló igény anélkül, hogy a kiadni kért adatok konkrét megjelölésére sor kerülne, nem értelmezhető közérdekű adat megismerése iránti igényként.

[23] Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok úgy döntöttek a nyilvánosság korlátozásának mellőzéséről, nem vizsgálták a mű tényleges adattartalmát, a megalapozott döntéshez szükséges érdekmérlegelést nem végezték el, az anyagi pervezetés körében a megtagadási ok vizsgálatához szükséges iratok csatolására és kapcsolódó tényállítások megtételére nem hívták fel.

[24] Felülvizsgálati álláspontja szerint a Ptk. 1:5. § (1) bekezdését azért sérti a jogerős ítélet, mert a felperes nyilatkozata értelmében az adatmegismerés célja az alperes és a vele

szerződő alapítvánnyal szemben kifogást emelő, támadó jellegű publikáció elkészítése. A felperes nem az átláthatóság biztosítása érdekében terjesztette elő közérdekű adat megismerése iránti igényét, annak célja nem közérdekű adatok megismerése és terjesztése volt.

[25] Másodlagos felülvizsgálati kérelmében vitatta a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az elsőfokú bíróságot nem terhelte további anyagi pervezetési kötelezettség. Az elsőfokú bíróság ugyanis a Pp. 237. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés a-c) pontja szerinti anyagi pervezetési kötelezettsége körében nem hívta fel a mű csatolására és nem tájékoztatta, hogy e nélkül a megtagadási okok fennállása nem bizonyítható. A Pp. 237. §-ában foglalt anyagi pervezetési kötelezettség elmulasztása olyan lényeges eljárási szabálysértés, ami a Pp. 381. §-ának alkalmazását, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna (Kúria Pfv.I.20.191/2017/8.)

[26] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A felülvizsgálati kérelem alaptalan a következők szerint.

[28] A Kúria előrebocsátja, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[29] A felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 413. § (1) bekezdés *a)-e)* pontjaiban felsorolt tartalmi kellékekkel kell rendelkeznie. A jogszabálysértés megjelölésének követelményrendszerét a Kúria – a korábbi bírói gyakorlatot megerősítve – a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben jelentette meg. Az önmagában kötéserővel nem rendelkező kollégiumi vélemény 3. és 4. pontja szerint – amelyet Kúria jelen perben is irányadónak tekintett határozataival megerősített (Jpe.I.60.009/2022/10., Pfv.V.20.707/2022/4., Pfv.V.20.794/2022/4., továbbá Gfv.V.30.507/2022/14., megjelent: BH2023. 296, Pfv.IV.20.180/2024/8.) – több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti (PK vélemény 3. pont). Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előző pontban meghatározott tartalmi követelményekkel (PK vélemény 4. pont).

[30] Az alperes felülvizsgálati kérelme a fenti követelményeknek teljeskörűen nem felel meg. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályként a Pp. 237. § (3) bekezdés *a-c)* pontját is megjelölte, azonban a jogszabálysértésre hivatkozás mellett annak konkrét indokait nem ismerte. Azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem hívta fel a megtagadási okokhoz kapcsolódó tényállítások megtételére, megsértett jogszabályként azonban a fél hiányos, nem kellően részletezett tényelőadása esetén az anyagi pervezetéssel összefüggő egyéb eljárási jogszabálysértést nem jelölte meg. A felülvizsgálati kérelemnek ez a tartalmi hiányossága – a korábban kifejtetteknek megfelelően – kizárta a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálatát ebben a részben.

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben előterjesztett kérelmeket – a Pp. 423. § (1) bekezdésére is figyelemmel – az alperes által meghatározott sorrendtől eltérően bírálta el és elsőként azt az eljárási szabálysértést vizsgálta, amely állítása szerint kihatott az ügy érdemi eldöntésére.

[32] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a Pp. 237. § (2) bekezdésének megsértésére hivatkozással nincs helye az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésének, ennek azonban – a másodfokú bíróság által kifejtett jogértelmezéssel szemben – eltérő a jogi indoka.

[33] A jelen perben már alkalmazandó, az Európai Bizottsággal való megegyezés érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2022. évi XL. törvény 1. §-ával beiktatott 21/A. alcíme lex speciális rendelkezéseket tartalmaz a közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indítható perekre. Az Infotv. 31/B. § (1) bekezdése alapján a bíróság a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően nyomban megtartja az érdemi tárgyalást. Bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, vagy amelyeket a felek legkésőbb a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig felajánlottak. A perben utólagos bizonyításnak nincs helye. Az elsőfokú bíróság a fentiekről az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére történő felhívással egyidejűleg tájékoztatta az alperest, illetve erre is tekintettel gyakorolta a perfelvételi tárgyaláson az anyagi pervezetést.

[34] A Kúria kiemeli, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében figyelmen kívül hagyta, hogy a Pp. eltérő tartalommal rendelkezik az első- és a másodfokú bíróság anyagi pervezetési kötelezettségéről [Pp. 237. §, 369. § (4) bekezdése, 370. § (4) bekezdése]. A másodfokú bíróság az anyagi pervezetés helytállóságát az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálja és az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének hibája esetén – az anyagi felülbírálat keretében – a saját anyagi jogi álláspontja szerint végzi el a helyes anyagi pervezetést, amelyet a fellebbező fél kérelmére gyakorol. Az alperes a felülvizsgálati kérelemben kizárólag az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének hiányosságát sérelmezte. A felülvizsgálati állításával szemben azonban az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének esetleges hiányossága a Pp. 384. § (1) bekezdése értelmében önmagában nem eredményezi az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, a másodfokú bíróság az eljárása során nem sértette (sérthette) meg a Pp. 381. §-át.

[35] A Kúria irányadó gyakorlata értelmében az anyagi pervezetés a perkoncentráció, a magánjogi jogviták tisztességes eljárás – és az annak részét képező pártatlanság elve – keretében történő érvényesülésének, de nem a pernyertesség elősegítésének az eszköze. Lényege, hogy a bíróság a Pp. 6. §-a szerinti reá háruló közrehatási tevékenységével, a perkoncentráció elvének (Pp. 3. §) érvényesülése érdekében aktívan közreműködik a felek jogérvényesítésében, ennek során a Pp.-ben szabályozott eszközök és eljárási keretek között elősegítve azt, hogy a döntéshez szükséges peranyag – amelynek szolgáltatása a feleket terheli (Pp. 4. §) – rendelkezésre álljon (Kúria Pfv.V.21.336/2020/5. megjelent: BH2022.47.).

[36] Az alperes már az írásbeli ellenkérelmében előadta a megtagadási okok tárgyában a közérdekű teszt elvégzése körében a tény- és jogállításait. A perfelvételi nyilatkozatában ezt fenntartotta, a mű csatolását azonban sürgősség nélkül tartotta, mivel az nem közérdekű adat, illetve a bíróság arra nem hívta fel. Az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyaláson a Pp. 237. § (2) bekezdése alapján az alperes érdemi védekezéséhez igazítva részletes tájékoztatást adott az alperes bizonyítási érdekébe tartozó tényállításokról, továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeiről [Pp. 265. § (1) bekezdés], az alperesnek azonban ezt követően bizonyítási indítványa nem volt, a művet nem kívánta csatolni, csupán esetleges bírói felhívásra, amely – előadása szerint – a perfelvételi tárgyalásig nem is állt rendelkezésére.

[37] A Kúria jogértelmezése szerint az anyagi pervezetés nem terjed ki a bizonyítékok bizonyító erejének előzetes értékelésére és a felek erről való tájékoztatására (Kúria Pfv.III.21.213/2021/5. megjelent: BH2022.205., Pfv.IV.20.882/2022/6.). A Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a bizonyítási indítványban a fél köteles megjelölni a bizonyítani kívánt tényt és a bizonyítási eszközt, az alperes ezt a kötelezettségét a bíróságra „kívánta áthárítani” a konkrét bizonyíték (mű) csatolása tárgyában annak ellenére, hogy a közérdekű teszt elvégzését maga is szükségesnek tartotta. A fellebbezésében előadta, hogy „már az írásbeli ellenkérelmében a közérdekű teszt alá is szubszumálva részletesen kifejtette, hogy a mű eredményeit hogyan kívánja hasznosítani.”

[38] Az alperes a tény- és jogállítása igazolására az elsőfokú bíróságnak a bizonyítási érdekébe tartozó tájékoztatása ellenére nem indítványozta a mű csatolását. A Kúria megítélése szerint a Pp. 237. § (2) bekezdés alapján a bíróság anyagi pervezetési feladata a konkrét bizonyítási eszköz csatolásának felhívására nem terjed ki, e jogszabály megsértése nem állapítható meg. Az alperes mulasztásával önmagát zárta el attól, hogy a tényelőadása és a zártan kezelt iratok összevetése alapján a bíróság abba a helyzetbe kerüljön, hogy a jogállítása, a megtagadási okok tárgyában érdemben döntsön, az alperes által üzleti titoknak minősített adatot beazonosítsa, a szerzői jogi védelem szükségességéről érdemben határozzon.

[39] Az alperes állításával szemben a jogerős ítélet nem tér el jogkérdésben a Kúria Pfv.I.20.191/2017/8. számú határozatától. Ügyazonosság hiányában e határozat szerinti jogértelmezés jelen ügyben nem irányadó, abban ugyanis a Kúria a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szabályait értelmezte. A jelen ügyben felvetett jogkérdés jogszabályi háttere nem azonos, eltérő jogszabályok alkalmazása pedig nem eredményezhet jogegységi helyzetet, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltétel nem állapítható meg (Jpe.IV.60.038/2022/10.). Ezért az adott ügyben a mű csatolására felhívás hiánya miatt a Pp. 237. § (2) bekezdésének megsértése nem állapítható meg.

[40] Ezt követően a Kúriának az alperes által megjelölt anyagi jogi jogszabálysértések alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a másodfokú bíróság a megjelölt jogszabályokat sértve kötelezte-e az alperest a felperes adat megismerése iránti igénye teljesítésére.

[41] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van a személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

[42] Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített gyakorlata értelmében az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerinti közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog (összefoglaló néven: információszabadság) „[a]z informáltsághoz való jogot, az információk megszerzésének szabadságát és állami elismerését, továbbá biztosítását” jelenti. Az Alaptörvényben védett alapjogok esetén a bíróságnak a jogszabályok által kijelölt értelmezési kereteken belül kell azonosítaniuk az eléjük kerülő ügy alapjogi vonatkozásait,

valamint a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmezniük {3112/2022.(III.23.) AB határozat [25]}.

[43] Az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében közérdekű adat a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret lehet. Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdés harmadik mondata a közpénzekre vonatkozó adatokat közérdekű adatoknak minősíti.

[44] Az Alkotmánybíróság is vizsgálta az Infotv.-ben rögzített közérdekű adat fogalmát. Kimondta, hogy az Infotv. szerinti definíció példálózó, a közérdekű adat valójában lefed minden olyan adategységet, amelyet a közfeladatot ellátó személy vagy szervezet kezel {4/2021. (I.22.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) Indokolás [77]}.

[45] A Kúria egyetért az eljáró bíróságokkal abban, hogy a mű megfelel az Infotv. 3. § 5. pontjában meghatározott fogalomnak. A perben nem vitatott, hogy annak elkészítéséért esedékes vállalkozói díj megfizetése közpénzből történt. Az alperes védekezésében előadottakkal ellentétben nem csupán a mű elkészítéséért megfizetett vállalkozói díj minősül közérdekű adatnak, hanem a közpénz felhasználásával létrejött műben foglalt adatok is. Mindez a közérdekű adatok megismerése szempontjából irányadó adatelv követelményével sem ellentétes. Annak lényege ugyanis az, hogy a korlátozás tartalmi igazoltságának a konkrét adat – és nem pedig az azt tároló eszköz (irat) – tekintetében kell fennállnia {Abh., Indokolás [45]}. Teljes dokumentum nem zárható el csak azért, mert abban olyan adat szerepel, amely vonatkozásában a nyilvánosságkorlátozás szükségessége fennáll. Az úgynevezett iratelv formai és automatikus alkalmazása tehát tiltott {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [60]; 29/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [49], [68], [71]; 3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [44]; 3070/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [41]; 3190/2019. (VII. 16.) AB határozat, Indokolás [37]}. Az adatelv érvényesülését biztosítja az Infotv. 30. § (1) bekezdése, amely szerint, ha a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni (Kúria Pfv.IV.21.178/2022/6.). Ennek indokoltsága azonban az adott ügyben nem merült fel, a másodfokú bíróság helytálló megállapítása szerint ugyanis az alperes nem terjesztett elő ilyen tartalmú védekezést.

[46] Az alperes hivatkozásával szemben a jogerős ítélet nem tér el jogkérdésben a Kúria Pfv.IV.20.993/2018/5., Pfv.IV.21.493/2021/5., Pfv.IV.21.178/2022/6. számú határozatától, ügyazonosság hiányában e határozatok szerinti jogértelmezés jelen ügyben nem irányadó. Az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogi fogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni például az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát {Jpe.I.60.009/2023/22. [45]}. A Pfv.IV.20.993/2018/5. és a Pfv.IV.21.493/2021/5. számú határozatában a Kúria az Infotv. 31. § rendelkezéseit, a közérdekű adat kiadása iránti per szabályait értelmezte. A Pfv.IV.21.178/2022/6. számú határozata pedig a közérdekű adat kiadása iránti perben a kereset tartalmának jogértelmezését adja. Vagyis e határozatok szerinti jogértelmezés nem érinti az Infotv. 3. § 5. pontját, a közérdekű adat fogalmát.

[47] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok számára a közérdekű adatigénylések tárgyában elvi éllel kimondta, hogy „csak az adatigénylés tárgyát képező dokumentum [...] tartalmának vizsgálatával állapítható meg ténylegesen az, hogy olyan közérdekű adatokat foglal magában, amelyekre valamely nyilvánosságkorlátozási indok konkrétan kiterjed, s amelyeknek így feltétlenül szükséges a nyilvánosságtól való elzárása. A nyilvánosságkorlátozási indokra történő formális hivatkozás tehát alapjogvédelmi szempontból az adatigénylés tárgyát képező dokumentum bíróság általi vizsgálatával orvosolható.” {6/2016. (III. 11.) AB határozat, Indokolás [38], megerősítve 3069/2019. (IV.

10.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [46]). A megtagadási okra történő adatkezelői hivatkozás – sőt bizonyítási kötelezettség, lásd: Infotv. 31. § (2) bekezdés – felülvizsgálata során a bíróság mérlegelést végez, amelynek során – összemérve a nyilvánosság-korlátozás és a transzparencia mellett szóló érveket – a mozgástere bizonyos szempontból elég tág. Az adatkezelő által előadott megtagadási okok megalapozottságának, okszerűségének az érdemi felülvizsgálata – s ekként az önkényes adatkezelői döntés kizárása –nem lehetséges az iratok tartalmának az ismerete nélkül (Abh2., Indokolás [40]).

[48] Az alperes érvelése szerint a mű a Korm. határozattal összhangban a turizmusfejlesztéssel kapcsolatos összetett döntéshozatalhoz szükséges. Az alperesnek az Infotv. 27. § (5) bekezdése szerinti nyilvánosságkorlátozási indokra történő hivatkozása megítéléséhez szükséges közérdekűségi teszt vizsgálatára azonban nem kerülhetett sor, mert a mű csatolását elmulasztotta. Az eljáró bíróságok úgy döntöttek a keresetről, hogy az igényelt dokumentum (a mű) hiánya miatt annak tartalmát az alperes mulasztása miatt nem mérlegelhették, nem tartalmi vizsgálat eredményeképpen állapították meg, hogy az Infotv. 27. § (5) bekezdése – vagy az Infotv. 27. § (2) bekezdése alapján más törvényi szabály – alapján azok egésze, vagy valamely része nem esik nyilvánosságkorlátozás alá. Az eljáró bíróságok az alperes mulasztását helytállóan értékelték az Infotv. 31. § (2) bekezdése alapján az ő bizonyítási érdekében.

[49] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy üzleti titokra hivatkozással jogosult az adatigény teljesítésének megtagadására. A Kúria jelen perben is irányadónak tartja közzétett határozatában kifejtett jogértelmezését, amely szerint az Infotv. 27. § (3) bekezdése értelmében a költségvetési pénzek felhasználására, valamint a közvagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó adatok nyilvánosságra-hozatalát az üzleti titok védelme nem korlátozhatja. Az Infotv. 27. § (3) bekezdésében részletezett adatok olyan közérdekből nyilvános adatok, amelyek akkor is nyilvánosak, ha egyébként az Ütvtv. 1. §-a szerinti üzleti titoknak minősülnek (Kúria Pfv.IV.20.180/2024/8.).

[50] Az alperes arra helytállóan hivatkozott, hogy az Infotv. 27. § (3) bekezdésének utolsó mondata szerint a nyilvánosságra hozatal nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a védett ismerethez – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét. E jogszabályi rendelkezés alapján nem ismerhető meg egyrészt a védett ismeret (know-how), másrészt – a know-how-n kívül – azon üzleti titoknak minősülő adatok, amelyek esetében alapos vizsgálat alapján a fokozott érdeksérelm megállapítható. A védett ismeretekre és a know-how-ra vonatkozó adatokon túl ezért esetről esetre kell mérlegelni az információk megismeréséhez fűződő és azt kizáró közérdek súlyát, mert ebben az esetben a nemzeti vagyonnal gazdálkodó, egyúttal piaci szereplő cégek jogszerű pénzügyi, gazdasági érdeke kerülhet szembe az információszabadság alapvető jogával (Kúria Pfv.IV.21.194/2023/12.).

[51] A Kúria jogértelmezése szerint az adatkezelő felelőssége annak eldöntése, hogy egy dokumentumban, iratban mely adatok megismerését szükséges korlátozni. A védett ismeret nyilvánosságra hozatala – ha az az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna – csak akkor korlátozható, ha az adatkezelő bizonyítja döntésének jogszerűségét és a korlátozás indokoltságát, a szükségességet és arányosságot (Kúria Pfv.IV.21.441/2021/5.). Az adatkezelő tényelőadása és a zártan kezelt iratok összevetése alapján kerül a bíróság abba a helyzetbe, hogy az üzleti titoknak minősített adatot beazonosítsa (Kúria Pfv.IV.21.124/2023/16.) Az alperes nem csatolta zárt iratként a művet, ez a mulasztása pedig kizárta az Infotv. 27. § (3) bekezdése körében előadott védekezése érdemi elbírálását.

[52] A Kúria megítélése szerint a jogerős ítélet nem sérti az Szjt. 15/A. §-t. Az Infotv. 27. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot – az adatfajták meghatározásával – törvény a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel

korlátozhatja. A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az Szjt. 15/A. §-a nem minősül a közérdekű adat megismerését kizáró rendelkezésnek. E jogszabályi rendelkezés csupán a közérdekű adat megismerésének módja tekintetében biztosít mérlegelési jogot az adatkezelő számára.

[53] A Kúria megállapította, hogy az alperes ellenkérelmében nem adta elő arra vonatkozó jogi érvelését, hogy az Szjt. 10. § (1)-(2) bekezdés szerinti nyilatkozat hiányában a mű megismerése nem lehetséges. Az alperes ezzel kapcsolatban csupán a fellebbezésében tett olyan új tény- és jogállítást, amely – önhiba hiányában – meg nem engedett ellenkérelem-változtatásnak minősül, így a Pp. 373. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott korlátba ütközik, vizsgálatára a Pp. 423. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség.

[54] A másodfokú bíróság helytállóan ítélte meg, hogy a felperes adatigénylése nem ütközik a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésében írt alapelvi rendelkezésbe, a joggal való visszaélés tilalmába. A jogerős ítélet nem tér el a Kúria Pfv.IV.20.137/2013/6. számon közzétett határozatában kifejtett jogértelmezéstől, amely szerint joggal való visszaélésnek minősül személyes motivációval, mintegy vélt konfliktus miatti retorzióként igényelni speciális információkat, amelyeknek érdemi közérdekű adattartalmuk alig van. Az ilyen motivációjú, személyes érdek által vezérelt joggyakorlás nem felel meg az alanyi jog társadalmi rendeltetésének (EBH 2013.P.16.). A felperes – Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésén és az Infotv. 26. § (1) bekezdésén alapuló – keresete a fenti követelménnyel semmilyen szempontból nem azonosítható. A Ptk. 1:5. §-a nem határozza meg a joggal való visszaélés fogalmát, nem kapcsolja kifejezetten össze a joggal való visszaélés tilalmát a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével.

[55] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette és jogkérdésben nem tért el a Kúria közzétett határozatától, ezért a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján – részben eltérő indokokkal – hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[56] 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 5. pont, 27. § (2) bekezdés *h)* pont, 27. § (3) bekezdés, 27. § (5) bekezdés

2013. évi V. törvény (Ptk.) 1:5. § (1) bekezdés

2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 237. § (2)-(3) bekezdés, 381. §

A döntés elvi tartalma

[57] Az anyagi pervezetés a perkoncentráció, a magánjogi jogviták tisztességes eljárás – és az annak részét képező pártatlanság elve – keretében történő érvényesülésének, de nem a pernyertesség elősegítésének az eszköze. Nem terjed ki a bizonyítékok bizonyító erejének előzetes értékelésére és a felek erről való tájékoztatására.

[58] A közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indított perben az alperes által megjelölt megtagadási okok érdemi vizsgálata, a közérdekűségi teszt elvégzése az irat érdemi vizsgálata nélkül nem végezhető el. Ha az adatkezelő a tény- és jogállítása igazolására az elsőfokú bíróságnak az anyagi pervezetése körében a bizonyítási érdekébe tartozó tájékoztatása ellenére nem indítványozza az adatigény tárgyát képező irat zártan történő csatolását, önmagát zárja el attól, hogy a tényelőadása és a zártan kezelt iratok összevetése alapján a bíróság abba a helyzetbe kerüljön, hogy a megtagadási okok tárgyában érdemben döntsön, az alperes által üzleti titoknak minősített adatot beazonosítsa, a szerzői jogi védelem szükségességéről érdemben határozzon.

Záró rész

[59] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes alperest kötelezte az felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján 4 munkaóra és 1 óra tárgyaláson való jelenlét felszámításával határozta meg.

[60] Az eljárás az 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint illetékmentes.

[61] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét az alperes kérelmére a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelő alkalmazásával tárgyaláson bírálta el.

[62] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. szeptember 11.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró